

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30'—, — Naročnina se pošilja upravnistvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po- pust. — Za odgovor je priložiti znamko. — Telefon številka 118.

Nedelja na deželi.

V lepih jesenskih nedeljah lezejo ljudski klerikalni agitatorji iz Ljubljane na kmete. Danes se zopet vrši mnogo klerikalnih shodov, na katerih se bodo ponavljale stare stvari. Za take shode se delajo priprave že naprej s klerikalnim časopisem, za agitacijo in z reklamo na prižnicah.

Oni, ki se zavedajo, kaj pomeni za nas klerikalizem in niso zadovoljni s sedanjimi razmerami, se navadno ne udeležujejo teh shodov. Vendar gre iz radovednosti tu in tam kdo poslušati klerikalne govornike. Naše geslo bodi: **Ako gremo na klerikalni shod, pojdemo tja pripravljeni na vse in skušajmo pokazati ljudstvu pravo resnico.**

Nar. napr. stranka doslej še ne prireja shodov. Tudi samostojna kmečka organizacija je šele v pripravi. Zato ne preostaja našim zavednim kmetom nič drugega, nego da se ob nedeljah pomenijo sami med seboj o razmerah v svojem kraju in po deželi in da skušajo oni, ki so jim razmere znane — pojasniti položaj svojim sosedom. Stara navada je, da se ljudje zbirajo po prvi maši ali popoldne v kaki domači gostilni in se radi pogovorijo o letini, o kupčiji, o politiki. Take prilike naj porabijo oni, ki vedo, kaj se pri nas godi, da izpregovore besedo o bodočih volitvah. Tudi popoldne se večkrat zberejo možje na pogovor. Ne bojte se resnice. Čitajte ste dovolj. V naši deželi so se godile stvari, ki nam niso na čast, kmečkemu stanu pa so v škodo. Pojasnite to ljudem.

Se dober mesec je do volitev. Vsako nedeljo naj se zberejo oni, ki so ene misli, skupaj in naj se pogovore. To bo prva podlaga za bodočo kmečko organizacijo — za prihodnje volitve pa bodo te skupine po vaseh prva opora, da se naredi konec izkoriščevalcem ljudstva in da postane v deželi gospodar oni, ki služi danes samo za sredstvo, s katerim delajo brezvestni ljudje svojo politiko. Slovenski kmetje, združite se!

Slovenska zemlja.

IZ TOMAJA NA KRASU.

Dovolite, gospod urednik, zopet par vrstic iz naše občine. Zadnjič, ko je prinesel „Dan“ »Johančo s telečjo krvjo«, je šel »Dan« od hiše do hiše in celo v Trstu so si ga kupili, da je vsak čital resnično dogodbo. Prav nič se nismo bali smrtnega greha. Pri sv. misli so se prepovedali vsakemu kristjani čitati take liste (pod smrtnim grehom) in to so tudi vsi slovesno obljubili. — Sedaj si pa čitatelji mislite! — Tudi gospod kaplan je moral čitati »Dan«, ker je prvi petek v šoli otrokom razlagal o Jo-

hančinem trpljenju. — Sedaj vidimo, da ni potrebno sklepa v držav. zboru, kaj naj katehet v šoli uči, ampak taki resnični dopisi pripeljejo sami kateheta k pravim naukom. Sedaj smo tudi zapazili, da bode drugače predaval v cerkvi, da ne bode hrulil proti plesom, ampak v nedeljo je bilo predavanje le o slabih listih in je celo s prstom kazal čes: »Tisti za vrati me stavijo v liberalne in umazane liste.« Vprašamo vas, gospod kaplan, ali so tisti krivi, da je imela Johanča predstave v »kloštru«? — Ljudje pravijo, da je kriv temu krajanski »Janez«. Da smo imeli na spomlad kar štiri nedelje javni ples, to ste nam vi gospod kaplan kupili in še celo stari strici so se pridružili in se zavrteli, pa brez skušnjav in enakih misli. Samo če imate vi enake misli, kadar slikaš v »kloštru«, dobite gotovo prvo mesto v nebesih. Sedaj v zimi imamo časa dovolj pisati v liste, gradiva ste nam napravili dovolj za to zimo. »Dan« pa bode imel z vami najboljšo reklamo. Sedaj pa k stvari. Gospod kaplan nas je napadal v svojem predavanju vsako nedeljo, zlasti mi mladenci smo bili na pikli in plesi so bili največji strup. Poglejmo kaj se godi na javnih plesih! Res, da mi fantje objamemo dekle in dekle se tudi stisne rado k fantu, ali se vam zdi to grešno, javno pri belem dnevu? Ples je bil od nekdaj na svetu, ples je nekaj naravnega in noben kaplan ga ne bo spravil s sveta. O, kaplan, ne mislite, da smo tako pokvarjeni. V dokaz so krstne knjige. Pa poglejmo malo od druge strani. Kaj pa vi delate, ki imate po 24 ur časa na dan. Nekdo v farovžu bi imel gotovo več povedati, ko vsako kraško dekle... kaj se se lahko godi med štirimi zidovi, kjer ne vidi živ krst. Ali vam vest ne pusti pogledati poštemu človeku v oči? Da hodite slikati v kloster, to še ni grešno in kaznjivo, ampak brez patenta se ne sme vršiti nobene obrti. Sliši se, da delate lepe slike. Pa mi bi vam nič ne rekli, ko bi vi nas v miru pustili. Sedaj zaključim. Poročam pa, da v kratkem dobite dopis iz avdicence. Čitajte redno »Dan«, da ne bi kdo prezrl te »sličice«. Mladenč

Štajersko.

Maribor. (Požarna bramba — in elektrika.) Zadnjo soboto se je tu odigral slučaj, ki je prvi hip zbudil mnogo razburjenja in strahu, v naslednjem pa še več — smeha. Ob tri četrt na osem, torej ob času, ko je že vse pri večerji, je pričelo na mah biti z velikim zvonom plat zvona. Bliskoma se je razneslo: Požar v graškem predmestju! Kar je še bilo šetalcev, je hitelo v Graško predmestje iskat ognjišče, o katerem pa ni bilo ne duha ne sluha. Med tem se je tudi že zaznalo, da je jav-

ljen požar pri pivovarni Götz. Večina je drvela seveda takoj tja. Ni minilo 5 minut in že so zaigrale od Koroške ceste sem trobke in piščali požarne brambe, ki je v naglem diru drevela z vso svojo pripravo na pogorišče; signalom mestne, pa je trenotek pozneje pričnala odgovarjati tudi predmestna — pobrezka — požarna bramba. Komaj pa so se zbrali brambovci na Sofijinem trgu, pa se je tudi že zaznal vzrok razburjenja: Zvečer je legla nad mesto gosta, težka megla. Velika električna svetilka, ki jo ima firma »Götz« na svojem kolosalnem dimniku, pa je bila spuščena na dvorišče, ker so jo rabili pri tamošnjem delu. Čuvaj na stolpu stolne cerkve pa je videl pač krvavorudečo svetlobo ni pa pazil na to, da je med hišami gosta megla in alarmiral požarno brambo, ž njo vred pa seveda tudi celo mesto. Kot so trenotno prihiteli, tako so se potem seveda nemudoma vrnili na požarno stražnico. Ljudstvo je imelo seveda nad tem mnogo zabave. Eno pa je bilo, kar moramo priznati: velika naglost in točnost požarne brambe. Biti v 5 minutah na licu mesta in v danem slučaju res pomagati, je vsakakor pohvalno vredno.

Bruck ob Muri. (Dolgoprsten blagajničar.) Dne 23. t. m. so opazili pri filijalki c. kr. priv. splošne Prometne banke v Brucku, da primanjuje v nji svota 7000 K. Poizvedbe so takoj dognale, da se pogreša tudi bančnega blagajnika Karola Melbingerja, ki je istega dne pobegnil, najbrže na Dunaj. Denar je mogel ukrasti le v onih trepotkih, ko so ga vzeli iz male blagajne in ga prenesli v veliko blagajno (Panzerkase), pri čemer pa je moral Melbinger ravnati skrajno prefrigano. Se istega dne je Melbinger oddal na dunajski glavni pošti priporočeno pismo na vodjo omenjene filijalke. V pismu priznava tatvino in prosi za pardon. Zavarovalnica, ki bi morala v slučaju, da Melbinger vendarle uide, povrniti škodo banki, je razpisala 10% nagrado onemu, ki Melbingerja izsledí. So pa tudi mnenja, da je zbežal morda ravno v nasprotno stran in oddajo pisma na Dunaju — dal fingirati.

Krašica pri Radgoni. (Dva orožnika smrtnonevarno ranjena.) V noči od 21. na 22. t. m. sta prišla dva mažarska orožnika iz postaje Mrzla voda na Ogerskem, službenim potom v vas Krašica na štajerski strani meje. Stopila sta v neko krčmo, da bi se pokrepčala, a se kmalu sprla z enim tam navzočih fantov. Fant je nenadoma skočil k eni ob mizi, med orožnikoma stoječimi karabinami, se polastil ene — in napadel oba orožnika. Enega njh je trikrat ustrelil v trebuh, da se je nezavesten zgrudil po tleh, drugega pa je naskočil z nekim nožem koj nato, še preden je le ta bil v stanju, misliti na odpor in ga parkrat sunil z nožem v prsa, trebuh, hrbet in glavo. Fanta so vlovili, orožnika pa baje umirata v Krašici. Kaj je bil vzrok prepiru, še ni znano.

Vodiški čudeži.

III.

Ko so slišali, da res je, kar ženske govore so se dvignile proces'je in v Vodice se vale!

Spredaj gre zastavonoša, in bandero v roki ima, diči narodna ga noša, da ga dobro vsak pozna.

Sam škof z njimi skupaj hodi, in vsi korarji so z njim — Naj brezverce vzame zlodí, molí pater Ibrahim.

Mežnarji in ministrantje gledat čudeže gredo, z njim vsi Marijini fantje, pesmi romarske pojo.

Vse tercijalke in device, kar vsa fara jih ima, vse hitijo zdaj v Vodice da Johanci čast se da.

Zraven vse Marijine hčere čuki in marinarji, polni svete žive vere, vse v Vodice zdaj hiti

Župniki in vsi prelati in občinski vsi možje, vsi berači in bogati, vse kar leze in kar gre.

Zraven gredo vsi župani, z njimi tretjeredniki, red pa delajo kaplani, da se kdo ne zaduši.

Ko vsa ta velika čreda, tja v Vodice je prišla — okrog farovža izgleda, kakor kaže slika ta.

Vse se gnete in preriva, vsak najprvi bit' želi — kakšna je svetnica živa vsakega najbolj skrbi.

Okrog farovža je gneča, ljudstvo pa še vedno vre — ker je gneča vedno večja, se ograja tam podre.

Starodavne svete speve, poje tisoče glasov: »Glej pri tebi vboje reve, usmili se nas grešnikov.«

Tak se množica preriva, krog župnišča se drvi, notri pa svetnica živa — svete čudeže deli.

(Dalje.)

Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice

Ustanovljena leta 1881.

v Ljubljani

Ustanovljena leta 1881.

: obrestne hranilne : **4 3/4 0/0** : brez odbitka rentnega :
: vloge po čistih : **4 3/4 0/0** : davka. :

Rezervni zaklad znaša nad 800.000 kron.

LISTEK

PAVEL BERTNE:

Otrok ljubezni.

»Vraga... če jo je našel človek po vseh kotih pri pevki Bobeti...«

Toda Olivje je menil s čudnim nasmeškom:

»Poznam je nekoliko, to Bobeto, ki se je imenovala prejšnje čase Mihelina. Bila je dobra z nekim d'Albinjem.«

Izgovoril je to ime s takšnim kovinskim zvokom, da si je rekel Pierfit hipoma:

»Bobeta je blebetala njej... ona pa temu le. Na srečo manjka glavnega dokaza. Toda najprej mi poplača svojo smelost, zelo predrzna! Le počakaj...«

Povzel je z neomajnim mirnodušjem:

»D'Albinj? Ali poznate tega ubogega fanta?«

»Osebnost ne,« je odgovoril grof, občudujoč skoraj to redko prisotnost duha.

Nesrečnež je, ki je zavljal na kriva pota in padel nazadnje moralno tako nizko, da bi storil za par frankov menda največje lopovščino.«

»Je pač človek,« ga je prekinil grof d'Ormoa, »ki se po svojem padcu ni znal ujeti na noge. Lahko noč, gospod, oddan sem.«

Brez nadaljnjih okolišev je pustil Pierfita in zavljal po Madlenskem bulvarju.

Vikont je stal z nagubanim čelom na trotoarju in premišljal o tem, kar je bil slišal.

»Jasno je kakor beli dan. To je učinek klepetanja preklete Bobete in ovaduštva tega malega modrasa. Oh, babe! One so vedno kamen spotike, ki je kriv, da pada človek na svoji poti! Toda stoj! Jaz se počutim še preklicano trdnega.«

Zarežal se je:

»Ne, ne, gospodična Lemetrova, premalo je, povedati ljudem roparsko bajko, ako hočete polomiti rebra fantu moje rasti. Vaša nesreča je, da je oni papir že zdavnaj sežgan: že dolgo je, odkar sem si privoščil luksuz in zapalil z njim svojo cigaro. Da, da, mala, tista užigalica je bila vredna petdeset tisoč frankov in mojo čast po vrhu... No, zdaj le treba dokazati mojemu bodočemu tastu, da je njegova ovaduhinja sama večja grešnica od mene.«

Pomislil je par trenutkov:

»In tega ne bom dokazoval njemu samemu, marveč nekemu, ki ga bo zanimala ta istorija še mnogo bolj: markizi Rošegijski...«

Pomignil je nekemu izvoščku.

»Varenska ulica,« je dejal, povedal mu številko in skočil v kočijo. Četrto ure nato se je ustavil pred vrati dvorca.

»Ali je gospa markiza de Rošegi doma?« je vprašal vratarja.

»Ne, gospod vikont,« je odgovoril vneto možakar, ki je menda že vedel — česa pa sluge ne vedo? — da ima posla z bodočim soprogom gospodične Ivone.

»Ali je sama?«

»Da, gospod vikont, zakaj gospodična Lemetrova je pravkar odšla.«

Pierfit je dejal v nekakšni čudni slutnji:

»Gotovo je odšla takoj po svojem razgovoru z gospodom d'Ormoa?«

»To ravno ne, Gospodična Lemetrova je bila sicer pri gospodu grofu, toda kvečjemu pičlo uro. Gospod grof je odšel takoj nato, a gospodična Lemetrova se je poslovila šele pred par minutami.«

»Hvala.«

»Ves sem vam na uslugo, gospod grof.«

In Pierfit je zavljal po stopnjicah, vodečih naravnost v drugo nadstropje, k markizi Rošegijski.

Tudi tu je vedela služinčad, s kom ima opraviti. Vedli so ga takoj v veliki sprejemni salon.

Vdova je prišla nemudoma:

»Sprejemam vas z vsemi ceremonijami, dragi bratranec...«

»Bratranec,« si je mislil on. »No, zdi se, da tukaj še ni počila bomba.«

»Ne morem za to. Mali salon je zdaj ves nastlan s papirjem in zaklenjen. Gilberta, moja čitateljica, mi urela tam cele kupe starih pisem.«

»Ali so ta pisma važna, gospa sestrlična?«

Pogledala ga je, začudena nad tonom, v katerem je izrekel svoje vprašanje.

»Da in ne. Zakaj me vprašate to, gospod bratranec?«

»Zato... No, baš to mi je prilika, da vam rečem zaupno besedo — saj se mi zdi, da se čutite jako brez skrbi, kar se tiče gospodične Gilberte Lemetrove.«

»Gotovo,« je dejala še bolj začudeno.

»Dovolite mi potem spoštljivo opazko, da morda nimate prav.«

»Da nimam prav! Oho! To morate pa že dokazati!«

Bojim se, da se boste enkrat še kesali svojega zaupanja.«

»Torej poznate gospodično Gilberto Lemetrovo?«

»Spoznal sem jo, in še v kakšnem kraju...? Moj Bog, draga sestrlična, saj si mislite, da sem delal tudi jaz, kar delajo vsi mladi ljudje. Človek potrosi nekaj denarja, ne pusti pa tamkaj nič svojega srca, in vrne se odondot zgoli s studom na ustnicah.«

»Gospod de Pierfit, ali govorite resno?«

»Ali se zdim, da govorim v šali? Ali me imate za tako lahkomišelnega, da bi govoril take reči v svojo zabavo?«

Bila je tako osupla, da v prvem trenutku ni našla besede.

On pa je dejal resnobno:

»Toda molčaj bi, ako bi šlo samo za preteklost. Vsakega greha se mora človek usmiliti, ako vidi pošteno do-

koro in izpreobrnjenje. Toda baš zdaj vidim gospodično Lemetrovo spet na delu. Previdnost božja sama mi je dala priliko, da sem opazil to...«

Jasno mi je, kaj poizkuša... In zdaj, ko me podpirate v mojem namenu, zaslužiti gospodično Ivono, brat katera je edini predstavitelj rodbine, tudi meni ni vseeno, ali ostane ime de Rošegi brezmadežno ali ne.«

Vdova je bila namršila obrvi in sedla. Trpka tesnoba se je izražala v gubah njenega obličja.

»Govorite, bratranec,« je dejala z glasom, ki je ostal trden in samozavesten.

»Saj bo kratko,« je rekel Pierfit. »Poznal... to je srečal sem gospodično Lemetrovo pri »Sto Norostih...«

»Kaj je to?«

»Precej zloglasen kraj, gospa sestrlična. Stari oče vaše čitateljice se prištevata tam oseboju, ki se mu jedva upam reči umetniško. Razume se, da je občevala tudi gospodična Lemetrova od jutra do večera s temi ljudmi; kakšno moralo je dobila pri tem, si lahko mislite.«

»Ona!«

Tisti čas sem jo videl slučajno pri neki kreaturi, ki uživa toliko žalostne slave, da ste gotovo tudi vi že slišali o njej: pri Bobeti, ki poje... ako se more reči tako... repertoar, iz katerega bi me bilo sram navesti tudi le par besed, in ki je bila intimna prijateljica gospodične Lemetrove. Celo tikali sta se, to se razume.«

Sobota pri Marenbergu. (Demon alkohol.) Pred par drevi so se napotili posestniki Thürschweller, Guči in kočarja sin Kumpuš iz Sobote k St. Ožboltu po živila. Vozeč nazaj, so dobili pri posestniku Mörtu pol litra žganja, nato pa šli še v gostilno Lindner, koder so si naročili poldrugliter vina. Thürschweller je kmalu zaspal. Ko pa je bil čas odriniti, je Guči pričel spečega dramiti, Kumpuš pa mu je vliel nekaj vina za tilnik. To pa je Thürschwellerja tako ujezilo, da je Kumpušu prisilil zausnico. Ko je v drugo zamahnil, ga je Kumpuš vprašal, če misli resno, na kar mu Thürschweller odgovori, da. V tem pa je Kumpuš bliskoma potegnil nož in ga zasadil Thürschwellerju v prsi. Ta se je zvrnil po tleh ter zgubil zavest. Zdravnik, ki ga je preiskal, je konstatiral težko ranjenje pljuč, na kateri rani je Thürschweller dva dni pozneje tudi res umrl. Ko so Kumpušu prišli, je vse priznal, rekel je le, da je bil zelo vinjen in radi klobute tako razburjen, da je pozabil na vse.

Maribor. (Prvi polet.) Danes 26. t. m. priredi aviatik Borgoti polet z aeroplanom. V Mariboru je to prvi polet; vršil se bo na Thezui.

Drenovec pri Celju. (Eden ki zna.) Kovaški pomočnik Brvar in posestnika sin Stepišnik sta si bila že delj časa zelo navskrži, ker je zadnji bil premočil prvemu ljubico. Stepišnik se je Brvarja dolgo izogibal, 18. t. m. pa ga je noga zanesla v isto krčmo, v kateri je bil Brvar. Komaj ga Kovač zagleda plane nanj, ga prime in zažene večkrat v zrak, končno pa pusti, da pade z vso silo po tleh. Stepišnik je dobil več težkih notranjih poškodb, vrh tege pa si je zlomil obe nogi. Ne bo več nagajal!

Johanca — vjeta.

Dolgo časa je hodila po vernih deželah in »delila« ljudem »milosti«. Tudi vernemu kranjskemu prebivalstvu je izkazala dobroto in napajala čudeža željne klerikalne ovčice za denar s telečjo krvjo, dokler se ni naposled njena goljufija izkazala.

Velika jeza je zavladala po deželi, ko so liberalni »brezverci« oskodovali verno ljudstvo za »čudeže« trpljenja Kristusovega.

Še večja jeza se bo pa polotila klerikalnih backov in Marijinih devic danes, ko se raznese po temni deželi vest, da je Johanca — vjeta.

Očividec popisuje:

Peljal sem se s popoldanskim vlakom z Gorenjskega proti Ljubljani.

Ko pride vlak v Vižmarje, je stala na peronu veličanska množica ljudstva. In koga zagledam med njimi?! Johanco s štirimi orožniki in 4 — duhovniki.

Duhovniki se niso prav veselo držali. Kako se je držala Johanca, tega pa ne morem povedati, ker je imela obličje zastrto s »šerpo«.

Vstopili so. Vlak nas je potegnil in pripekljal smo se v Šiško, kjer so izstopili duhovniki; Johanca z orožniki se je pa peljala na glavni ljubljanski kolodvor, od koder je nastopila pot v zapore deželne sodnije.

Turške srečke

so najbolj zanesljiva loterija
kajti vsaka srečka mora zadeti! —
Prospekte razpošilja Češke industrijske
banke glavno zastopstvo v Ljubljani.

Dnevni pregled.

Verjetna razkritja o avstrijskem počenjanju v Albaniji. Pod naslov: »Treba je spregovoriti o grofu Berchtoldu« prinaša »Večernik« Češkega Slova sledeči članek, ki do gola slede grofa Berchtolda in jasno kaže, kam gre denar avstrijskih davkoplačevalcev: »Srbija je v interesu svetovnega miru ugodila in dopoklicala svoje čete iz albanskih kraljev, katere je bilo treba zasesti i z varnostnih vzrokov. Srbija je podala velesilam en edin pridržek, ki ga je diktirala edino varnostni oziri; Srbija je dejala: Velesile, ki so povzročile obstoj in meje Albanije, so dolžne varovati srbsko-albansko mejo pred novimi roparskimi upadi Albancev. Ne more biti skromnejše in pravičnejše zahteve od te. To se priznava v Londonu, Parizu, Petrogradu, Berlinu, Rimu in morda tamo tudi na Dunaju. Zato tudi nikogar ni prenetila vest, da prevzamejo velesile na sebe nalogo in izvedejo vojaško obrambo srbsko-albanske meje in da bo ta naloga poverjena najbližnjima sosedoma Avstriji in Italiji. (Res pravimo dvema!)

Zato pa gotovo preseneča poročilo, ki ga je pod naslovom »Avstrijsko orožje v Albaniji« prinesel uradni Cetniški tiskovni urad in ki se glasi:

»Včeraj je v barsko pristanišče priplul parnik avstrijskega Lloydja »Adelsberg«. Ko je naša vlada zvedela, da se nahaja na parniku 400 petrolejskih sodov napolnjenih z orožjem za Albance, je zahtevala od tukišnega avstrijskega poslanika, da je ukazal avstrijskemu konzulatu v Baru, da je z zastopniki tamošnjega urada stopil na parnik in bil prisoten uradni ugotovitvi dejstva, da se na parniku nahaja orožje za Albance. Poslaništvo na našo zahtevo ni niti zinjlo. Pred prefektom Bara je nato kapitan parnika priznal, da se na parniku nahaja orožje, ki ga v Valono spremljata dva podčastnika v uniformah. Pretekli ponedeljek je skozi barsko pristanišče plul parnik »Albanija« tudi z orožjem za Albance. S Trsta se na albansko obrežje vedno dovažajo municija in orožje.« Češki list pristavlja: »Med gospodom Pašičem in grofom Berchtoldom obstoja najbrže nesporazum. Pašič dokazuje velesilam, da je njihova dolžnost, varovati srbsko mejo pred novimi vpadi Albancev, ker se je že Srbom prepovedalo, da bi se branili sami, in grof Berchtold dokazuje velesilam, da je dolžnost — oboroževati Albance. S tega bistvenega nesporazuma bi na mogle nastati — krvave neprijetnosti. Bodisi že v pravici gospod Pašič ali grof Berchtold in avstrijski narodi in davkoplačevalci so gotovo radovedni, kdo prav dela. Državni zbor ravno zboruje. To je lepa priložnost, da se uganja hitro objasniti. Tam je potreba izpregovoriti o grofu Berchtoldu in njegovi albanski politiki.

Čenjeno uredništvo »Dana«. Ljubljana. Oprostite, da Vas s tem nadlegujem, ipak se mi zdi potrebno zbog moje afaire s »St. Narodom«, da se stvar objasnji. Ko sem čital članek iz škofove kloake, sem koj nato interpeliral c. kr. drž. pravdnštvo v Ljubljani, da mi blagovoli objasniti, kaj je na tem resnice, ker se jaz nikakor ne zavedam niti najmanjšega prestopka, kaj pa še sleparij in goljufij. mi je isto odgovorilo sledeče:

Pečat: Kaiserl. königl. Staatsanwaltschaft, Laibach.

Nst. 3035/13—1.
Gospodu
inž. Venčeslavu Smrekarju, uradniku
v Stavbenem uradu mestnega
magistrata v Belgradu.

Rešuje Vaše pismo z dne 13. oktobra se Vam naznanja, da vest, da Vas preganja ali išče podpisano c. kr. državno pravdnštvo, ni resnična.

Ljubljana, dne 20. okt. 1913.
C. kr. prvi drž. pravdnik: Luschan.
S tem se vidi, koliko je v notici resnice.

Z odličnim spoštovanjem
inž. V. Smrekar.

»Dan«. Johanca in duhovniki. Kakor smo izvedeli iz zanesljivega vira, so gotovi duhovniki priporočali Marijinim devicam, naj boro »Dan«, kjer je lepa in poučljiva pesem o Johanci.

»Slovenec« je postal z Johanco nezadovoljen. »Slovenec« je v začetku vodiških »čudežev« pravil svojim bralcem, da se gre tu za nekaj višjega morda za nadnaraven, čudežen pojav sedaj je naenkrat postal z Johanco nezadovoljen in sedaj se je otepa na vse kriplje. Tega nam pa še sedaj ni razložil, za kaj je Johanci vodiško župnišče pripustilo svoje prostore, da je tam lahko peharila klerikalne ovčice in kaj je bilo s škofovim obiskom pri Johanci! Zakaj zatajujete svojo sodelavko na polju katoliške izobrazbe?

Ker je ta teden »Slovenski Ilustrovani Tednik« popolnoma razprodan in ga zelo mnogi že želijo, prosim upravnštvo vse tiste tobakarne in knjigarne, katerim te mogoče ostalo kaj izvodov, naj jih takoj pošljejo upravnštvo »Ilustrovanega Tednika« nazaj.

Veliko senzacija je zbudil ta teden »Slovenski Ilustrovani Tednik«, ker je priobčil sliko o »sveti« Johanci. Po gostilnah in kavarnah ter brivnicah je šel »Tednik« iz roke v roko in po tobakarnah in knjigarnah, kjer se prodaja na drobno, so ga ljudje kar pokupili.

»Österreichische Illustrierte Zeitung« je priobčila v svoji zadnji številki 25 slik, ki predstavljajo albanske roparje z nožmi, revolverji in puškami v roki. Po pravici rečeno, redakcija je pozabila imenovati to številko za albansko. — Kje so pa katehizirani ilustrirana slavnega dela Slovencev volakov? Saj so istih trupla vendar pokrivala severno Italijo, Krajev Gradec, ogrske planjave in trohnela v bosansko-hercegovskih brezinih! No da, saj smo »osvobodili«.

Hrvaški kolarji ne zaostajajo prav nič za svojimi slovenskimi padajši pri S. L. S., kar se tiče breznačajnosti. Tak prekrasen ekspanz je n. pr. zloglasni Izidor Kršnjavi, ki je madžaron in klerikalec v eni osebi. Njegov razvoj je prav zanimiv. Na

svet je prišel kot sin nemškega žida, ki se je pisal Korchnawe (to je v frankfurtskem lokalnem narečju Kirchenu, t. i. cerkvena loka). Pri obrezoivanju je dobil nadopolni hebrejski fantič ime Izak, katero je na pozneje izpremenil v Izidor, da bi prišel med Hrvati do korita. Isti nagib ga je pripravil do tega, da je poslovanil svoj priimek v Kršnjavi. To ni bilo nič težkega: ime Kerchnawe so izgovarjali židje kakor Kerschnawe, Hrvat pa pri tem lahko misli na pridevnik Kršljavi, Kršljavi, in metamorfoza je bila dovršena: iz nemškega Juda je postal čeden hrvaški »kristijan« madžer-klerikalnega kalibra. Seveda se je dal tudi krstiti.

Tako-le odhajajo drug za drugim... Gospod Makso Unger, najboljši učenec prof. Ungara na Dunju, je angažiran za prvega kapelnika na mestno gledališče v Steyer. Tako zapuščeno domovino, ki mu ni dala niti za najpotrebnejši živobit, K nam pa pride tujec...

Ženska podružnica Ciril-Metodove družbe v Celju priredi v nedeljo dne 26. t. m. v dvorani g. Forteja v Trbovljah (na Vodi) igro: »Sneulčica«. Začetek točno ob 3. popoldne. Predprodaja vstopnic v trgovini Moll na Vodah.

Dražba. V torek dopoldne dne 28. t. m. se vrši pri sodnji v Senožeh dražba posestev Leonharda Delinza iz Razdrtega. Cenilna vrednost posestev znaša 87.892 kron, najmanjši ponudek pa 58.594 kron.

Sladkorno tovarno na Kranjskem. V petek dne 24. t. m. je imel izvrševalni odbor za ustanovitev sladkornih tovarn na Kranjskem drugo sejo. Predsedstvo je naznanilo pomembno vest, da je pristopil k ustanovnemu komiteju med drugimi gospod Josip vitez Langer iz Vitkove, komerčni ravnatelj enega največjih svetovnih industrijskih podjetij. Imenovan gospod je kupil nedavno veleposestvo Zalog pri Novem mestu, kjer namerava začeti z vzorno pesno kulturo. Razgovor v seji je bil zelo intenziven, obravnavala in rešila so se zelo važna vprašanja glede velikega projekta o ustanovitvi sladkorne obrtnosti na domačih tleh.

Pri streljanju iz topiča ponesrečil. Pretekli teden je bilo v Sent Jošu pri Črnem vrhu prošenje, vsled česar se je že na vse zgodaj zjutraj streljalo iz topičev. Pri tem se je ponesrečil posestnikov sin in mizarjski pomočnik Anton Tominc. Ves naboj iz topiča mu je zletel v obraz. Tominc je zadobil težke opekline.

Napad. 54letni posestnik Jakob Skok iz Pristave je obiskal te dni neko gostilno v Trzinu, odkoder se je okrog enajste ure ponoči vračal v spremstvu svoje žene in hčerke domov. Med potjo je skočil za njim posestnikov sin Franc Starin iz Trzina, oborožen s polenom in ga je večkrat udaril po glavi. Skok se je ves v krvi in nezavesten zgrudil na tla. Zadobil je več nevarnih ran in težko poškodbo na desnem očesu. Pri padcu si je tudi pretresel možgane.

Utonil je. Dne 21. t. m. so našli v potoku Rožni mrtvega 26letnega kajzarjevega sina Valentina Šeka iz Polhovega gradca. Šeka je prejšnji dan napadla blaznost. Vkljub nadzorstvu domačih ljudi se mu je posrečilo kritičnega dne ubežati. Pri tavanju je padel v omenjeni potok in je v njem utonil.

Sumljiv potepuh. Te dni je prišel v hišo posestnika Franca Drolca v Spitalu pri Kamniku kakih 20 let star potepuh in je zahteval od otrok, ki so bili doma, kruha, ki ga je tudi dobil. Tujec je nato potegnil iz peči lonec, poln kave, ki jo je izpil. Od strahu pred tujcem so šli otroci klicat sosedo Cestnika, ki naj bi zapodil tujca iz hiše. Tujec pa se je Cestniku postavil po robu, prijel motiko in je mislil z njo Cestnika udariti. Šele ko je poslednji v svojo obrambo snel s stene orožje in hotel nani streljati, je potepuh pobegnil in izginil v bližnjem gozdu.

Divja lovca. Pretekli četrtek sta slišaladva lovca ob vnožu kamiške Velike planine strel. Istočasno sta lovca zapazila kakih 150 korakov od sebe dvoje divjih lovcev, izmed katerih je eden nosil puško. Ko sta divja lovca zapazila ona dva, sta pobegnili, čeprav sta jih zadnja spoznala in za njima upila. Divja lovca sta dva fanta iz Zgornjih Strani, ki sta si hotela privožiti majhen lov na divje koze. Prvi je bil gonjač, drugi strelec. Oba sta šla že prejšnji večer na planino.

Župana in orožnika kar s kamenjem. Pretekli teden sta poklicala župan iz Vogelj in neki orožnik ponoč več fantov v tamošnjem kraju k redu, ker so razgrajali. Medtem ko so se nekateri fantje odstranili, so drugi ostali na mestu in so se začeli z županom in orožnikom prepirati. Ko pa so tudi ti fantje izginili, je začelo nenadoma padati na župana in orožnika kamele in polena in to od več strani.

K sreči je vse kamenje zgrešilo svoj cilj. Neki fant, ki je bil hudo na sumu imenovanega početja, je bil prihodnji dan aretiran. Izročili so ga okrajnemu sodišču v Kranju.

Smrtna nesreča. Pretekli teden je neko popoldne peljal Janez Prosen iz Čirčič svojemu bratu voz stelje in sicer iz St. Jurija čez Primskovo. Bil je nekoliko pijan. Za njim je pa privoził posestnik Janez Bitenc iz Hini, kateremu se je hotel pri nekem gozdu Prosen s svojo vprego umakniti. Pri tem so se pa zarila leva kolesa voza v mehko zemljo, vsled česar se je voz nagnil ter je Prosen vrlo na tla. Ob 11. uri ponoči so prinesli ponesrečenca domov. Vsled poškodbe je bruhal kri in je drugi dan dopoldne že umrl, ker si je razbil pri padcu lobanjo.

Ogenj. Predsinočnem ob pol 11. je izbruhnil požar v Zagorju na Krasu. Pogorela je Andrejzeva hiša z vsemi gospodarskimi poslopji vred. Bila je velika nevarnost, da se ogenj ne razširi. K sreči ni bilo burje. Živino so rešili, zgorela je v hlevu le ena krava. Posestnik je zavarovan, škoda je pa veliko večja. Kdo je zažgal, se ne ve. To je letos tukaj že drugi požar.

Požar. Pretekli petek, dne 24. t. m. popoldne je izbruhnil ogenj v Krtni. Pogorela je pri Gašperniku hiša, hlev, šupa, svinjak in del kozolca. Škoda je velika, ker so pogoreli skoro vsi letošnji pridelki.

Kako je lep voljaški stan! Državni poslanec Gröger je vložil pretekli terek na deželnoobrambne ministra interpelacijo, katere prvi del se glasi: Med rezervisti, ki so bili poklicani na aktivno službovanje ob času balkanske krize, je bil tudi topničar Fürnschuß, ki je služboval v Mamuli pri Novem gradu. Topničar Fürnschuß je v največji meri epileptičen. To bolezen so zdravili na ta način: Fürnschuß so vlekli k vodnjaku, vrgli na tla in ga tako dolgo oblivali z vodo, da sejeonesvestil. Potemso ga vlekli v zapor in znova brizgali iz brizgalne za gašenje vodo nanj. To vse se je zgodilo pred očmi kompanijskega poveljnika nadporočnika Swiczawskega.

Orožnika ustreljena. V Lendovi na Prekmurskem sta bila orožnika Hadosi in Bertalan pri patroliranju od neznancev ustreljena.

Oče in hči morila ljudi. Višje sodišče v Madridu je obsojilo bivšega kapitana Sanchezza na smrt, njegovo hčer Marijo Lujizo pa v dosmrtno ječo. Obsojena sta umorila več oseb, katere je Sanchezova hči Marija Lujiza zvalila k sebi v hišo.

Novo nesrečo v rudnikih. Vsled eksplozije v rudniku Trinidad (Colorado) je 326 delavcev podstih v rudniku, kjer divja požar.

Ljubljana.

— **Bolgarski telovadci** baje ne bodo prišli v Ljubljano na sokolski zlet, ako ne bodo izključeni od zleta srbski Sokoli iz obeh kraljevin, t. j. iz Srbije in Črne Gore. Ti bolgarski telovadci, ki prikazujejo svoj separatizem s tem, da se ne imenujejo Sokoli, temveč »junaki« in nočejo nositi niti sokolskega kroja, se proketo motijo, ako mislijo, da bo slovensko sokolstvo izključilo od zleta srbske Sokole, zato, da bi prišli v Ljubljano bolgarski telovadci, ki niti Sokoli niso! Povabljeni bodo vsi slovanski Sokoli in tudi bolgarski telovadci, četudi niso Sokoli, ako pa ne bodo hoteli bolgarski junaki priti, je to čisto njihova stvar in čudno je samo, da si drznejo podtikati slovenskemu sokolstvu že samo možnost, da bi ono izključilo od zleta srbske Sokole! To je res preveč zahtevano.

— **Svoji k svojim.** Ravnateljstvo c. kr. državne policije v Ljubljani se z vsem svojim aparatom preseli z Bleiweisove ceste v Kopitarjevo ulico, v poslopje »Katoliške tiskarne«. Preselitev se izvrši v zahvalo, ker se je »Slovenec« tako močno zavzel za Finke in Turnerje! — Uredniško osebje »Slovenca« dobi »pikelhaube«.

— **Lišica na trgu.** Včeraj je prijel tržni redar zopet neko tatico na trgu. Piše se Ivana Ritter in je žena kronskega trgovca iz Zagreba, Ukradla je neki gospej 23 K. Tržni redar jo je oddal državnim policiji.

— **Gospodje častniki** imajo pri nas vedno svoj privilegij. Pred par dnevi se je peljal eden s kolesom skozi park — policaj ga je pa gledal. Enako pravico za vse.

— **Poziv!** Pozivljam g. A. B., da se osebno zglaš pri meni. Na samo pismo se ne morem ozirati, hočem imeti natančnejših informacij zaradi katerih hočete, da bi se stvar morebiti objavila. Zaradi g. Lucije Orehek, mi prihajajo dan za dnem pisma tudi od klerikalne strani. Gradiva imamo toliko in porabili ga bomo kadar bo treba. Vidmar Matija, spr. v pok., Zelena jama 112.

— **Selo pri Ljubljani.** Nekega trgovca na Selu je Oražem kaznoval za 6 K, ker so bile kokoši trgovca

na sosedovi njivi. Oražem je vzel 6 K, ne da bi bil trgovec dobil kako pobotnico in tudi priče niso hoteli zaslišati nobene. Dotični trgovec na Selu je pristaš Oražmove stranke. Priporočamo mu naj ga prihodnjič zopet voli, kakor ga je doslej. Oražem mu bode že odprl oči, da bode dotični trgovec vendar enkrat spregledal.

— **Zelena Jama.** Dopisniku iz Sela pri Ljubljani sem s polnim svojim imenom podpisal resničnost vsebine dotičnega dopisa na katerega je g. Lucija Orehek poslala kar dva popravka v uredništvo »Dana«. G. Lucija Orehek je mislila s svojim popravkom preslepiti javnost v Mostah in hotela resnico postaviti na laž. Po obširnejši informaciji sem tudi vsebino podpisal. S tem sem ne le ovrgel popravke g. Orehek, ampak dal sem tudi priložnost, da tudi dokažem kar se je v dotičnem dopisu iz Sela trdilo. Zatorej pozivljam g. Orehek, da mi da zato priložnost. Zahtevam pa že naprej, da izplača javno obljubljenih 100 K, ne meni — zahtevam pa da se jih izplača revnim otrokom naprednih rodbin, ki stanujejo v Mostah. To pa brez pardona. Vidmar Matija, spr. v pok., Zelena jama 112.

— **Martinov večer** s koncertnim in zabavnim sporedom, ter plesom priredi pevsko društvo »Slaveca« v nedeljo dne 9. novembra v veliki dvorani »Narodnega doma«. O zanimivem in skrbno sestavljenem sporedu bomo še poročali.

— **Nogometna tekma »Ilirija I.« proti »Ilirija II.«** Opozarjamo vnovič na zanimivo tekmo, ki se vrši danes popoldne ob 3. uri na igrišču poleg Lattermanovega drevoreda. Da bo res pravi športni vžitek gledati to izhaja iz okoliščine, da je od rezultata tekme odvisno tudi to, da pride v povolnem slučaju drugo moštvo »Ilirije« na mesto rezerve, da se torej moštvo pomakne naprej. »Ilirija II.« ima tedaj zadosti vzroka, danes pokazati, kaj zna in kaj še moremo pričakovati od nje. Gotovo je tedaj, da vidimo danes prav temperamentno igro. — Današnja tekma pomenja razven tega mali jubilej za »Ilirijo«. Kapitan prvega moštva g. Evgen Betetto namreč tekmuje danes že petindvajsetič za klub. Z ozirom na dosedanje športno delovanje v našem mestu je to gotovo vesela športna beležka. Zeleti bi le bilo, da bi nam bilo podobnih beležki kar največ. K temu pa pripomore prav mnogo lahko tudi občinstvo s tem, da pridno poseđa športne prireditve. Naj tudi današnje tekme ne prezre. Vstopnina je itak nizka, namreč stojišča po 40 h in dijaške vstopnice po 20 h. Tekmuje se pri vsakem vremenu.

— **Družbi sv. Cirila in Metoda** je poslal g. Ziga Leykauf v Mozirju 10 K — iz kazenske poravnave proti Ivanu Brezovniku v Mozirju. G. Fr. Mercina iz Vipave je poslal 10 K, katere mu je izročil g. notar Pušnik iz neke sodniške poravnave, gosp. Ivan T. v Trzinu pa je poslal 3 K — tudi iz neke sodne poravnave. — C. M. podružnice posavski na Ježici je daroval gosp. Viktor Breskvar 5 K, mesto šopka pokojni g. Pencic de Ancona. — V Ljubljani v trnovski župni cerkvi sta se poročila Sokol g. A. Javornik z gđ. Heleno Trtnikovo. Družbi sta naklonila v spomin 4 K 76 v. Hvala!

— **Prosimi daril in igrač za gojenje na otroških vrtcih družbe sv. Cirila in Metoda.** Gđ. P. je izročila družbi sv. Cirila in Metoda lepih, dobro ohranjenih igrač, katere so ji izročili, ko je bila otrok, dobri roditelji v zabavo. Hvala tej rodoljubki, ki je s svojim darom pripomogla, da dobe tudi nekateri družbini gojenci za Božič razveseljav dar. Ali družba sv. Cirila in Metoda ima veliko otrok, skoro 2000 jih je v njenih zavodih. Vsi ti so ljub, vsem tem želi napraviti kako veselje za Božič. Zato pa se obračamo s prav iskreno prošnjo do vseh onih, ki so odrasli otroškim letom, pa imajo shranjene igrače, s katerimi so se svoj čas razveseljevali, priporočamo se posebej slovenskim trgovcem, da obdare s posredovanjem naše družbe njene gojence s kakimi zabavnimi predmeti.

— **Družbi sv. Cirila in Metoda** je gđ. Ljudmila Erjavec, učiteljica v Krmini poslala 50 K — i. s. 10 K je daroval g. Jos. Ribičič mesto poročnih obvestil, pri njegovi poroki se je nabralo 20 K. G. Pavla Mašera je darovala 8 K, drugo je članarina in plačano blago. Iskrenah vala!

— **Tatinska spremljevalka.** Pred kratkim je šel neki kleparski pomočnik po Wolfovi ulici proti Kongresnemu trgu, kjer se mu je pridružila neka tuja ženska. Oba sta šla potem v neko gostilno v Zidovski stezi, kjer sta skupaj popivala. Ko je hotel klepar, ki ga je imel že pod kapo, plačati račun, mu je vzela njegova spremljevalka iz rok denarnico, češ da bo ona plačala mesto njega, ker

In hoc signo vinces!

Novo! V tem znamenju bodeš zmagal!
Ta slika ima tudi slovenske napise. **Novo!**

Predvajanje te velikanske zgodovinske zgodbe od petka dne 7. do četrta 13. novembra

Velikanski cirkuški prizori. Izpreobrnitev h krščanstvu. Trpinčenje kristjanov. Cesar Konstantin sprejme krsta. Prikazen sv. križa. Bitka pri Laksa Rubra. Angeli se prikažejo in strašijo poganske bojevnike. Cesar Konstantin porazi Maksencija. Šolski mladini priporočljivo.

v Kino-IDEAL v Ljubljani

Predstava traja 2 uri. Vsak dan od 1-3, 3-5, 5-7, 7-9 in od 9-11.
7 dni! V nedeljo tudi ob pol 11. zjutraj. **7 dni!**
Cene: K 1.90, 1.60, 1.30, 1, -60.

je preveč pijan. Ženska je res plačala račun; pri tem pa ni pozabila izmakniti iz kleparjeve denarnice 28 kron. Šele po njenem odhodu je klepar zapazil tatvino. Tatica je seveda že davno izginila brez sledu.

Dve tatvini. Hišni posestniki Evgeniji Bergmann na Poljanski cesti je bila iz nezaklenjene spalnice ukradena zlata ura remontirka z dvojnimi številkami na beli kazalni plošči in z vrezanimi rožami. Poleg tega je tat odnesel tudi dolgo zlato ovrtno verižico z dolgimi členi. — Občinskemu stražniku Francu Permetu, ki stanuje v Rožni ulici je neznan tat ukradel svetilko s kolesa, ki ga je Perme pustil na domačem dvorišču.

Koncert v hotelu Tivoli. Danes popoldan se vrši od pol 4. do pol 7. koncert katerega priredbe godbeniki bivše slovenske filharmonije pod vodstvom koncertnega mojstra gosp. Bogomila Černjaka. Vstopnina 40 vin. Za mnogobrojno udeležbo prosijo godbeniki. Preplačila se hvaležno sprejemajo.

Germinal. svetovno znani socialni roman Emile Zola, se bode predvajal od torka do četrta v Kino Idealu. Predstave trajajo pri tem sponoru dve uri in sicer samo zvečer od 7-9 in 9-11. Danes in jutri »Hura nastanitve«, ki zbujajo nepopisen smeh in dosti zabave.

Loterijske številke. Dunaj: 1, 67, 64, 72, 76.

Komedija v Skadru.

Življenje v Skadru je prav »zabavno«. Zato skrbe skadrske policije Albanci, ki gredo od časa do časa malo polumpat in morit po okolici. Tudi godbo imajo. In sicer svira italijanska vojaška godba iz agitacijskih namenov — albanske roparske koračnice.

Prosveta v Skadru.

V Skadru je preskrbljeno tudi za prosveto. Zanimivo je, da se do fici, ki hočejo privedi albanski narod v Skadru h kulturi, med seboj prav nekulturno sovražijo. To so Italijani in Avstrijci. V avstrijskih službah se nahajajo frančiškanski in jezuitski duhovniki s svojim škofom Buniči, ki se tudi drugače s politiko peča. Ti duhovniki imajo svoje šole za Albance in prekolnejo vsakega, ki ne hodi v njihovo, temveč v italijansko šolo. Ker pa Albanci niso imeli posebnega respekta pred prosvetstvom, in pred duhovniško šolo, zato so jezuiti ustanovili še eno posvetno šolo. Pa tudi ta ni Albancem po volji. Ljubši jim je in bolj jim imponira italijanski avtomobil, ki se tudi nahaja v mestu in pa italijanska godba, ki jim svira albanske koračnice. Tako, da imajo Italijani v Skadru čim dalje večji vpliv, kot Avstrijci. Razpor je tako velik, da se admiralski svet sploh ne sestaja k posvetovanjem.

Senzacija.

V Skadru je preskrbljeno tudi za senzacijo. Izhajajo tam štirje listi. Eden je za Avstrio in za duhovne, drugi je za Italijane. Ponavadi ti listi v posebnih izdajah to prekličajo, kar so v rednih izdajah trdili. Vsi ti listi so pa posebno gorki Srbom, proti katerim pišejo tako avstrofiliški kot tudi italijanofiliški listi. Tudi aktualni so ti listi. Eden se imenuje »Taraboš« — in prinaša še sedaj telegrame o junaških bojih Bolgarov proti Srbom.

Nesreča.

Zadnjič enkrat so bili Albanci sklicani, da se jim razdeli kruh in žito. Ko stojijo tako zbrani, prinese deček celo naročje časopisov — in neki Albanec začne jesti, misleč, da je to kakšna posebna avstrijska ali italijanska sladica. Komaj so ga rešili. — Skratka, življenje v Skadru je prav pisano.

Trst.

Mandolinistična skupina »Viktor Parma« vabi na svoj I. letošnji plesni venček, ki se vrši v nedeljo 26. t. m. v krasno okinčani dvorani »Ilirije« pri Sv. Jakobu (stara policija). Med drugim vzporedom se vrši tudi šaljiva pošta, tombola in cvetlični valček. Plesalka, ki vdobi največ šopkov cvetlic, dobi še posebej lep šopek cvetlic kot darilo! Za veliko udeležbo se priporoča odbor.

Zaradi umazane notice o kanalih si je »Edinost« pridobila mnogo simpatij od strani klerikalnega »Slovenca« in — nemških štimc. Nemško — nacionalni list, ki v celoti objavlja omenjeno notice o kanalih, ki

je duševna last »Edinosti«, se seveda — to se razume — zelo veseli klanja med Slovenci, ki je zadobilo zelo čudno obliko, katero je vpeljala »Edinost«. No, lahko je ponosna, da se plazijo njene fabrikacije, ali kakor ona pravi: »porcije«, tudi po nemškem časopisju. Nemci kaj podobnega radi zgrabijo, da s tem svetu pokažejo v kakem tonu se vrši polemika med Slovenci. In res — kdor ono notico prečita, dobi občutek, da je izšla iz popolnoma skvečenih in demoraliziranih vrst. Pribijemo ponovno, da se s tako žurnalistično maniro le škoduje skupnim interesom slovenskega naroda.

»Trgovski list«. Prefekto soboto je izšel »Trgovski list«, glasilo »Trgovsko izobraževalnega društva« v Trstu. Izhajal bo vsak teden enkrat. Prva številka vsebuje raznovrstno in dobro poučno gradivo, nanašajoče se na trgovino v splošnem in v detajlih. S tem listom je pridobila naša narodna trgovina zopet nov steber, novega bojevnika.

Pred par dnevi smo objavili stališče o zapostavljanju slovenskega uradništva pri ravnanju s k. r. državnih železnic v Trstu. Iz nje je jasno razvidno, kaj nam je storiti. Treba bo pač uvesti, širšo akcijo proti temu škandaloznemu sistemu. Mi bi nemških uradnikov, ki v naših krajih delajo vsenemško propagando, absolutno ne smeli trpeti. Se manj pa to, da imajo nezmožni nemški uradniki, ki niti tržaskih deželnih jezikov ne poznajo, prednost pred zmognimi slovenskimi uradniki. Te gorostasne krivice, ki nam delajo narodno nečast in ki so naravnost provokatorične, bi morale biti čimprej ko mogoče odpravljene. Celotno stvar naj primejo v roke naši poslanci: njihova sveta dolžnost je, da se za tako eminentno narodno vprašanje, kakor je to, pobrigajo. Sedaj, ko se je državni zbor sestel, je moment za to, pričakujemo dejanj.

Kolesarsko društvo za III. jugoslovansko prvenstvo 1913. priredi tržaško kolesarsko društvo »Balkan« danes v ne delj26. omkkkjtš kan« danes, nedeljo 26. t. m. na progi Prosek, Tržič, Krmin, Medelja, Zagrad, Tržič, Prosek 100 km. Veliko zanimanje je zato dirko, ker so se vpisali vsi najboljši slovi kolesarji iz Zagreba, Splita, Gorice, Ljubljane in Trsta. Dirka se bo vršila ob vsakem vremenu in sicer bo odhod ob 10:30 dop. s Proseka, kjer jih pozdravi proseška godba. Ob 1:30 se bo pričakovalo zmagovalca na cilju z godbo. Maksimalni čas se zaključuje 1. uro za zmagovalčevim prihodom. Po končani dirki se bo vršila razdelitev nagrad in koncert, za tem prsta zabava in ples v prostorih g. Starca na Praseku.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

SRBSKE ČETE SO ZAPUSTILE ALBANIJO.

Belgrad, 25. oktobra. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevni«.) Uradno to sicer še ni potrjeno, ali skoraj gotovo je, da na ozemlju avtonomne Albanije ni nobenih srbskih čet več.

Na sami meji se nahajajo močni srbski vojaški oddelki in tudi provizorične utrdbe so napravljene, tako da Arnavti niti potem, ko se izvrši demobilizacija čet, ne bodo več mogli vdreti na srbsko ozemlje, ker ostanejo še vedno močne posadke ob meji, ki bo tudi primerno utrjena.

KDAJ BODO DEMOBILIZIRANE SRBSKE ČETE?

Belgrad, 25. oktobra. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevni«.) Kazenska ekspedicija proti Albancem je sicer končana in sicer s takim uspehom, da Albancem ne pride več tako kmalu na misel, vpadati na srbsko ozemlje, ali glede demobilizacije čet ekspedijskega voja vendar še nič ni določeno, ker splošni položaj na Balkanu še vedno ni popolnoma pojasnjen.

Po atenskih poročilih je grško-turški spor v principu poravnal, pogajanja se vršijo samo še glede nekaterih neznanih posameznosti in tudi ta pogajanja se skoraj gotovo in v kratkem završijo in potem bodo rešena vsa ona vprašanja, ki še skrivajo v sebi kali nevarnosti. Potem se izvrši tudi popolna demo-

bilizacija srbskih čet in Srbija se posveti mirnemu delu na kulturni in gospodarski povzdigi novih krajev.

TRGOVINSKA POGODBA MED SRBIJO IN AVSTRO-OGRSKO.

Belgrad, 25. oktobra. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevni«.) Upanja dunajskih krogov, izražena v dunajskem časopisju, da bo trgovinska pogodba, ki se ima skleniti med obema sosednjima državama, ugodna za avstrijsko industrijo, niso posebno upravičena. V Srbiji se resno misli na ustvaritev lastne industrije in se bodo dale tudi avstrijski industriji samo take koncesije, ki temu stremelju ne bodo nasprotovale, pa tudi to, seveda, za protikoncesije, ki jih da monarhija srbskemu poljedelstvu.

Sploh v Srbiji v gospodarskih vprašanjih močno prevladuje ona struja, ki stremi za popolnim gospodarskim osamosvojenjem Srbije od Avstro-Ogrske, med tem ko so konservativni elementi, ki si ne želijo dalekosežnih izprememb v gospodarski politiki, popolnoma osamljeni.

S tem bodo morali na Dunaju pač računati, posebno po zadnjem dokazu svojega »prijateljstva« nasproti Srbiji.

PORTUGALSKI PREKUCUHLI.

London, 25. oktobra. »Times« poroča, da so se po nekaterih krajih vneli novi boji med prekucuhli (ki jih šunta bivši kralj Manuel) in med republikanskim prebivalstvom. Prekucuhli napadajo dalje. Tudi v Lizabonu se vrše boji med pristaši pregnanega kralja in vladnim vojaštvom. Baje so pripravljeni prekucuhli zelo dobro.

Odgovorni urednik Radivoj Korenč. Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pismenim vprašanjem je priložiti znanko 20 vinarjev. — Pri malih oglašilih ali občupstvih in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Kdor si želi nabaviti nagrobni spomenik, si naj ogleda zalogo pri Sv. Križu (novo pokopališče v Ljubljani), kjer vam najceneje in s solidnim delom postreže domača tvrdka Fr. Kunavar, kamnosek. 995-10

Sir v hlebih, 1—4 kg najboljše kakovosti, polnomastno, razpošilja po nizkih cenah Franc Jesenovec, Preser. 1029-4

Meblovana mesečna soba, s posebnim vhodom, je takoj za oddati. Poizve se v »Prvi anončni pisarni«. 1027-3

Pohištvo se radi selitve proda. Ravnotam vojaška uniforma in citre. Več se izve na Dunajski cesti 9., II. nadstr., 7 vrata, levo. 1042-1

Mirna stranka išče stanovanje z dvema sobama in pritlikinami za takoj, oziroma do 15. novembra. Ponudbe pod »Mirna stranka«, pošto ležeče Kranj. 1038-3

Kdor želi kupiti harmoniko, naj se obrne name. Imam vsake vrste v zalogi, stare in nove ročnega dela, cene od 8 do 140 K. Dobi se tudi še skoraj nov bas poceni. P. Bizjak, Kranj 102. 1039-3

FAFF faff“
šivalni stroji
priznana najboljši.
10 letna garancija.
Ign. Vok,
Ljubljana, Sodna
ulica šte. 7.
Ceniki zastoj in poštne prosto.

Mlekar, sirar,
se takoj sprejme pod jako ugodnimi pogoji.
Nastop takoj.
Mlekarna Ivan Vidmar,
Crnivrh nad Idrijo.

Dr. E. Gallatia
ne ordinira
od 23. okt. do preklica.

Za birmo!

Dolžnost vsakega zavednega bobra in botre je, da se posluži v edini slovenski urarni in zlatarni

Alojzija Povha, Trst

ulica del Rivo šte. 26 (Sv. Jakob).
Cene nizke. Bogata izbora.

Kdor hoče uro zastonj!

Da se naše izborne žepne ure povsod spoznajo razdelimo gratis 5000 ur. Pošljite natančen naslov potom dopisnice tovarni ur

JAKOB KÖNIG, Dunaj III/2.
Postamt 45, Fach No. 363.

Zapomni, ne zabi:

Bolan ali zdrav,
Le »FLORIAN« rabi,
Želodec bo prav!

Želodčni liker

je pripravil tek in prebavo malskomu, ki je zamen kupoval draga in neprijetna zdravila!

Pristni »FLORIAN« se dobi edino od Rastlinske destilacije »FLORIAN« v Ljubljani.

Najcenejši nakup čevljev

Peter Kozina & Co.
Ljubljana, Breg št. 20.

Kdor hoče imeti res zanesljivo in trpežno uro, fino izdelane verižice, prstane i. t. d. naj ne preze trdke

Ivan Ravnihar, urar
Ljubljana, sv. Petra c. 4.

KUC
BRNOVAKOVIL
LAUBJANA-LAUBJANA

zdravniško priporočeno kri tvoreče vino daje moč in zdravje.
Vzorec 4 steklenice 5 kg franco po poštne povzetju K 450. Edina zaloga:

Br. Novaković,
veletrgovina vina, Vermoutha, Marsale, Malage, Konjaka, žganja itd.
Ljubljana.

Posestvo

na Dolenjski cesti pod Rakovnikom blizu
::: Dolenjskega kolodvora v Ljubljani :::

katero obsega hišo, gospodarska poslopja in približno 7 oralov vrta, travnikov njiv in gozda, se prostovoljno proda. Vse v prav dobrem stanu. — Posestvo je za vsako obrt prav pripravno. —

Pojasnila daje pisarna

g. dr. Ivana Tavčar, odvetnika v Ljubljani.

I. Gorjanc preje Kocjan, specijalna trgovina za steznike.

Cenj. damam tu in na deželi priporočam svojo največjo zalogo zadnje novosti pariških, dunajskih, trikot, elastičnih, brez palčič, rije prostih, deklislih, damskih, hygieničnih steznikov, drža za kolke in prsa, ravnodržalcev ter najmodernejših životkov (Miederleibchen), od priproste do najfinejše vrste.

.. Izdelovanje steznikov po životni meri od 12 kron dalje. ..
Posebna soba za pomerjevanje.

Konfekcija

: za moške, ženske in otroke :
v veliki izbiri po zanesljivih in stalnih cenah v podružni trgovini
— trdke R. MIKKAUC —

„Pri Škofu“

Ljubljana — Pred Škofijo šte. 3. — Medena ulica.
: Poseben oddelek v prvem nadstropju :
Cenik na zahtevo brezplačno in poštne prosto.

SODE dobro ovijene
stare in nove,
male in velike,
ima na prodaj
IV. BUGGENIG, sod. mojster, LJUBLJANA,
Cesta na Rudolfovo železnico štev. 7.

Martin Kralj

čevljar-in izdelovatelj gornjih delov
v Ljubljani, Wolfova ulica 12.

Priporoča se slavnemu občinstvu za
vsa v to stroko spadajoča dela, katera
izvršuje hitro, točno in solidno.

Popolni šivalni
stroj je le

„Singerjev“

Dobi se samo s
tem izveskom in
po upravičenih
naših zastopnikih
Ljubljana, Sv.
Petra cesta 4,

Kranj, Glavni trg 119, Novo-
mesto lekarna Bergman, Ko-
čevje, Glavni trg 79.

8 dni na poizkušnjo

pošljem vsakemu za 8
dni zamenjave ali denar
nazaj po povzetju:
Amer. niki. ura K 280
Rokopf. pat. ura K 3—
Am. Goldin-ura K 380
Železn.-Rokopf K 4—
Rokopf, dvojni
plašč K 460
Ploščata mestna
ura K 5—
Srebrna imitac.
dvojni plašč . K 6—
14 kar. zlata ura K 18—
Orig. Omega-ura K 20—
Konkur. budilka
pomnilna, 20
cm visoka . . K 2—
Znam. Jungheus K 3—
Radlj. svet. kaz. K 4—
Radlj. 2 zvonce K 5—
Radlj. 4 zvonce K 6—
Radlj. godba . . K 8—
Ura na nihalo,
75 cm K 8—
Ura na nihalo,
zvonoobitoje . K 10—
Ura na nihalo z
godbo-budilko
in bitjem . . K 14—
Okrogla urazbu-
dilo K 6—

Triletna pismena
garancija po po-
vzetju.

Max Böhnell,

Dunaj, IV. Margarethenstrasse 27/400.
Originalni tovarniški cenik brezplačno.

Ceno posteljno perje!

Najboljši češki nakupni vir!

1 kg sivega,
dobrega, pu-
ljenega 2 K;
boljšega 2-40
K; prima pol-
belega 2-80K,
belega 4 K;
belega puha-
stega 5-10 K; velefinega snežnobelega,
puhlenega, 6-40 K, 8 K; puha sivega
6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfi-
nejši prsni puh 12 K. Naročila od 5 kg
naprej franco.

Zgotovljene postelje iz gostonitega
rdečega, mo-
drega, belegaali rumenega nankinga,
pernica 180 cm dolga, 120 cm široka,
z dvema zglavnicama, 80 cm dolgi,
60 cm šir., polnjena z novim sivim,
pravstano vitnim puhaštim perjem 16 K;
napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne
pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglav-
nice 3 K, 3-50 K, 4 K. Perna, 200 cm
dolga, 140 cm široka 18 K, 14-70 K,
17-80 K, 21 K, zglavnica, 90 cm dolga,
70 cm šir. 4-50 K 5-20 K, 5-70 K, spodnja
pernica iz močnega, črtastega gradla,
180 cm dolga, 116 cm široka 12-80 K,
14-80 K. Razpošila se po povzetju, od
12 K naprej franco. Lahko se franco
zamenja za neugajajoče se vrne denar.
— Natančni cenovniki gratis in franco.
S. Benisch, Dešenice 790, Češk o.

Gramofonske plošče

z novimi

slovenskimi
:: posnetki ::

so zopet izšle in se dobe edino pri
A. Rasberger, Ljubljana

Sodna ulica štev. 5.

Največja tovarniška zaloga
najnovjših gramofonov in godbenih
automatov na Kranjskem.
Glavni zastopnik tvrdi: Avstrijske
gramofonske družbe na Dunaju, z
znamko „Angel“, in Homophon Comp.
v Berlinu, znamka „Homokord“.
Plošče: Jumbo, Favorit, Odion itd.
vedno v zalogi.

: 10.000 vsakovrstnih plošč. :
Lastna delavnica za izdelavo in po-
pravljanje gramofonov in godbenih
automatov vseh vrst. — Posamezna
dela, igle, peresa, in cela kolesja.
Ceniki zastoj in franco.

„Zdravnik želodca“

je edina posebnost želodčnega
likerja iz zdravilnih rastlin, kateri
izborno upliva proti slabosti v
želodcu ter ga radi tega v nobeni
družini ne bi smelo manjkati.

Edna posebnost
likerja je

Zdravnik želodca.

Konfekcijska trgovina

Maček & Ko.

založniki c. kr. priv. južne železnice

Ljubljana, Franca Jožefa c. 3

priporoča veliko izbiro
jesenskih in zimskih
novosti za gospode in
dečke.

Strogo rečna postrežba. Najnižje cene.

Modni salon

Stuchly-Maschke

3 Ljubljana, Zidovska ulica 3

priporoča cenj. damam tu in na deželi svojo bogato zalogo
- zimskih klobukov in športnih čepic -
za dame in deklice po najnižji ceni.

Popravila točno in ceno. Zalni klobuki vedno v zalogi.
Priznana dobro blago — nizke cene.

Klobuke čepice

od preproste do nufinejše izvršbe.

Moderno perilo,
:: trikot perilo ::
kravate, dežniki,
:: galoše itd. ::

Špecialna, modna in špor-
tna trgovina za gospode
in dečke

J. KETTE

Ljubljana, Franc Jožefa c. 3.

Vsled sklepa upniškega odbora z dne 16. oktobra 1918.,
potrjenega po konkurznem sodišču se bode vsa zaloga trgovine

Frana Igliča v Ljubljani,

Mestni trg št. 11,

obstoječa iz vsakovrstnega papirja, zvezkov,
pisalnih potrebščin, razglednic, šolskih torbic
in kovčkov, molitvenikov, galanterijskega blaga
vsake vrste, igralnih kart, trgovskih in kopir-
nih knjig, nagrobnih vencev, i. t. d.

prodajala do popolnega izčrpanja odslej pod tovarniško ceno.
Ugodna prilika za manjše trgovce za cenen nakup potrebščin,
kakor tudi za širše občinstvo!

DR. FRAN NOVAK,

odvetnik v Ljubljani,

kot upravitelj konkurzne mase.

Modistinja

MINKA HORVAT

Ljubljana, Stari trg št. 21.

Priporoča svojo veliko zalogo damskih in otroških klobu-
kov, športnih čepic in vseh potrebščin za modistke.

Popravila se točno in najcenejše izvrše.

Zaloga po-
hištva in ta-
petniškega
: blaga. :

Fr. Kapus

Ljubljana,
Marija Te-
rezije cesta
11 (Kolizej).

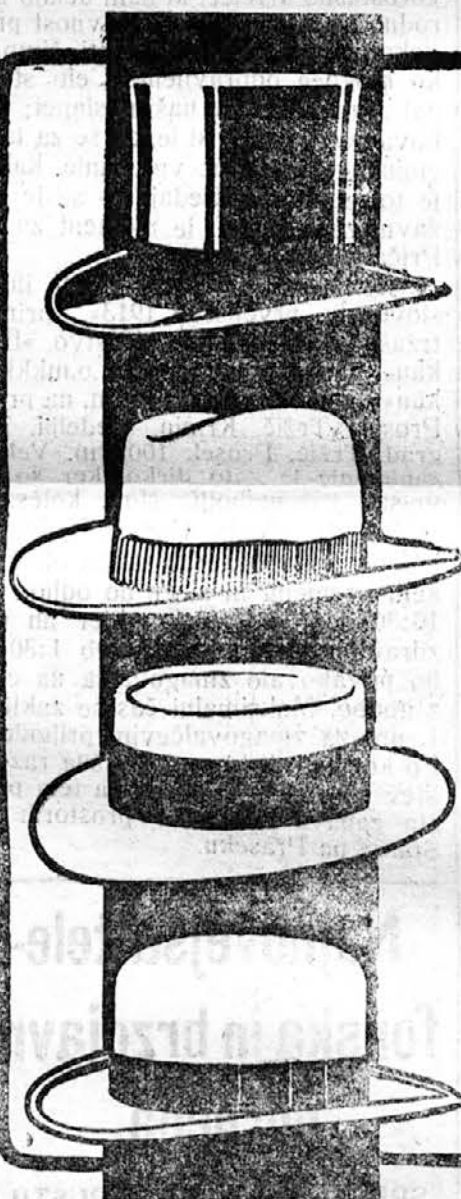
Zaloga spalnih
ter jedilnih sob
v različnih najnovjših slogih.

Zaloga otomanov
divanov, žimnic

::: Zaloga otroških vozičkov. :::

Spalnica v amerik. orehu K 350.—

Obstoječa: 2 dvovratne omare, 2 postelji, 2 nočni oma-
rici, 1 umivalnik z marmor ploščo in ogledalom.

Klobuki
Cilindri
Čepice
Kravate
Rokavice
Srajce
Nogavice
Žepni robci
Naramnice
Dežniki

Prof. Jagrovo

Trikot perilo

Za lovce:

Pletene telovnike
Dežne plašče itd.

Modna in športna trgovina

P. Magdič,

Ljubljana,

nasproti glavne pošte.

Več tisoč

pletenih jopic v vseh barvah,
posebno sivih, poprej K 16.—, sedaj K 8.—.

Moških klobukov

vsakovrstnih fason, poprej K 6.—, sedaj K 3.—.

Klobukov za dečke

poprej K 4.—, sedaj K 2.—.

Klobukov za otroke

poprej K 2.—, sedaj K 1.—.

Največja izbira dežnih plaščev

za dame in gospode

poprej K 20.—, 30.—, sedaj K 14.—.

Zaradi ogromne zaloge zimske konfekcije
oddajam blago za polovično ceno.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5.-6.